

מסורת הש"ס

(א) שבת לא: כאלו. עירובין ד:
 ו: ויחל אי. מד: סוכה ו:
 יבמות כ"ז. קט. ע"ו כ"א.
 חולין פ"ה. קד. רמ"ז.
 (ב) עירובין לו: א שבת
 קנה: חולין ד: (ד) עירובין
 (ג) לב: יבמות ט: מט:
 עירובין כ"ט. פסחים מט: ט:
 לקמן ט: י"ד. א [שבת
 ג:] (ד) ד' ג: א [לקמן
 ע:] (ט) עירובין כ"א: א
 דיוקא בפירות וענבים שייך
 שמה יעלה וישלש שמה
 יסמוך על שני חלקים מתארו
 להן וכעודו ככפו יעלמן
 לקמן מ"י"ד. מדרש:
 (ז) לקמן פ"ח. עירובין
 טעמיהו (ח) ש"כ [מוחק ו:]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מתנה וכו'
להא מילתא נמי הור
שתי: (ב) תוס' ד"ה גזירה
וכו' ר' אליעזר ממין דג
מליח שצילאתו שפחתו
בשבילה נשנת:

מוסף רש"י

אין סודותיך את הפירות. דעוה לי מה מפקח
היזק מולתו דעוה. (שבת
דעוה לי מה מפקח דבר
ממשלו הגל כחור וזא
מולתו דעוה (ש"ת). וא
מחסימי אב כחמלה היא
(ש"ת ד). ואם יצאו
מעצמן אסורין. גזירה
בזמן שחוקים בלתימהל
(קמא). אם לאובדין. אם
לי עומדין לחמלה ולי
לחמלה (רובין ד). הוצע
מזמן מזה. דמיון לזה
יחזק לי ליכא חמלה
אשר לה כחמלה

[illegible]

מערבד יו"ט מותר לעשותן ציו"ט ו"ה
לגופה דמוותרת על כן פירש רבינו נתן
משנימור ואילין הם מותרות דהיינו מלגלג
[וע' תוספות שנת זה. ד"ה והרדק]: **רבי**
לפרש הכי דאין לאפרש מהא דהיא דכלל
אותה הכי וא"כ אי אמרינן אפיורן אסור
יהודה י"ב (דקאמר רבי יוחנן הלכה כ
דדבי יוחנן קאמר לפי דברי אותם הא
מירך דמוחלפת השיטה היא אותה ד
הוא ולדיכו דאסריתו וגלג דזהא ד
מחליף השיטה לימא לדבריהם קאמר
מוקמינן מוחלפת כהא דהואל ועדיין
הביצה לפירות שמע מינה חרא טעמא היא. ומפורש

ביצה פרק ראשון ביצה

וַיִּתְּנוּ לָהֶם: דָּהֵי אִסּוּרָא דְלֹא רִיבִיתָא דְהִינּוּ קֹזֶר שְׁהוּ אִב מִלְכָּה :
וַיִּחַדּוּ גֻרָה הֵיא. לֹא שְׂתֵּהָ וְז' גֻּרָה דְלָא יִמִּי לִידֵי פִירוֹת הַנוֹשְׁרִין
 אֲלֵאל כְּשִׁנְמוֹנוּ וּגְבוּרוֹ עַל פִּירוֹת הַנוֹשְׁרִין אִף בִּינָה הֵיטָב צִמְשִׁיעַ
 וְעֵצָא דְלִית בָּהּ מִשּׁוֹם תְּלִישָׁה מִיְהוּ מִכְּלָל גֻּרָת חֲכָמִים הֵיטָב שֶׁאִף

היה פרי הנושר: משום משקין שזבו.
דקי"ל לאסורין לבו דיוס דתמן ואס
ינלו מעמלן אסורין (שגמ דף קמג):
וצינה נמי דמיא לכו שזבה וינאלת
ממקום שהיתה בלועה: שמה יסחוט.
וסמחט פירות תולדה דגס היא
שמפרקן ממון זג שלהן כמפרק
תבואה מקש שלה: חדא גורס היא.
כדפרישית כשגזרו על משקין שזבו
אף צינה היתה צמממע: בולסו.

רבה דלוקי ממתי' משום הכנה ורז
 יוסף ורבי יצחק דלוקומיה משום
 גזירה: כרב נחמן לא אמרי. משום
 מוקשה: כי קושין. כדפסקין לעיל
 וליפסלו כדבריהם: ומשקין ולא
 הלכך כשגזרו על משקין
 שזבו לא היטה ביזה צממט ששרי
 אינה משקה אבל בכלל פירות הנושרין
 היטה: כלום. בתוך המרגלות
 וזכה לחזק: ומשקין כלום. בחזק
 וזין לחזק: לאפוקי פירות דמגלו
 וקיימו. הלכך גזירה ביזה לא
 בכלל גזירת הפירות: ואם ילאו
 מעמלן אסורין. כי דיוס גזירה שמה
 יסחוט: אם לאוכלין. הן מכונסין
 הפירות הללו היוצא מהן מותר כי
 ציוס דכין דלא יחא ליה צמי
 משקין ליכא למגור שמה יסחוט:
 אלמא. מדקאמר אם לאוכלין היוצא
 מהן מותר כל לאוכלין אמרינן דבזר
 היוצא מזה לאכלת האורז ואינו
 בכלל גזרת משקין שזבו: ועוד אמר

ר' יהודה. לעיל מנייה תנן במסכת ערוזין ראש השנה שהיה ירח
ששמה תתעבר ויהיו שני ימים טובים מערב אדם שני ערוזין כו'
דקסבר שמי קדושות הן אחד חול ואחד יום טוב ולא ידעינן הי
חול והי יום טוב: **מזהב אדם על הכלכלה**. להא' מלתא (א) היו שמי
קדושות. היתה לו כלכלה של פירות טבל ושכח ולא עישר מערב יום
טוב ותנא (ב) אין מגביהין תרומות ומעשרות ביו"ט מעשר ביו"ט בתנאי
ואומר אם היום חול ולאמחר קש יהיו אלו תרומה ומעשרות על אלו
ואמר היום קש אין דבדרי כלום ונותן בן קימן ולאמחר חחר ואומר
כן אם היום חול ולאמחר קש יהיו אלו תרומה על השאר ואם היום
קש ולאמחר חול הרי נעשה תרומה מאתמול וממה נפשך נתקנו:
ואוכלה בשני. אבל לא בראשון דשמה קש הוא ואין דבדרי כלום:
וכן. לגבי ציה הוו שמי קדושות האחד חול והאחד יו"ט והנולדה
בבראשון מותרת בשני: **בשני אין בראשון לא**. אלמא כל מידי דזב
ממקומו ביו"ט ואפילו אוכלא אסור: **ומשני רבי יוחנן מוחלפת השיטה**.
שיטת המשנה דאין סוחטין ואיפוך דרבי יהודה לרצנן: **ומדקא**
מרמי. רבי יוחנן משקין שצבו וציה אהדדי: **שמע מינה חד**
טעמא הוא. ומאן דאמר בזה אסר בזה ודשרי בזה שרי בזה:
רבינא

[illegible]

כלכלה שאמרת אתמול תרומה על ד

אישון ביצה

ג.

גזרה שבמא יעלה ויתאוש. ותימה ל"ל האי טעמא דלקמן (דף קד:) גבי נכרי שהיה דריון אס יס צמינו במחוצר אסור פ"י רש"י דריון דלמקנאי לצין השמשות אמתקנאי כלולי יומא וכן משמע דטעמא משום מוקנא מדמיימי לה גבי ספק מוכן והשתא

תרי טעמי למה לי וי"ל דטעמא דהכא אתיא אליבא דר' שמעון לית ליה מוקדא ולקמן אתיא אליבא דרבי יהודה ותימה דהא פירש ר"ש גופיה לקמן נכרי שהציד דורון כו' אסור הו"ל ולא נקטיהו מאמתמו אקטיהו והוי כמוקדא דגרוגות ומקוים דאפי' ר' שמעון מודה א"כ אתיא נמי כר' שמעון ע"כ י"ל דמיירי הכא כגון בחדר דהוי מוכן לעורבים

ומוכן לעורבים הומון נחמד לכן
 צריך האי טעמא וא"ת הא אמרי'
 (שבת דף קכב). מעמיד אדם בשבת
 בהמתו על המחובר אבל לא על
 המוקף פירוט עשירים שנתלו היום
 ואמאי הא הוי מוכן לבהמה דאי צעי
 אכלה מנפשה ו"ל דמיירי בתי עברי
 דנהרע עוד יש לומר דלא שייך מוכן
 לעורבים רק בפירות האילן שהיילין
 להשיך מעצמן והוא מנפא לך אבל
 תימא אם כן כיון דלחמא האי טעמא
 למא י טעמא דלקמן ויש לומר
 ט' דלקמן מיעיר בדבר דצעי מרא
 ותצינא כגון לפת ונזון דלא שייך
 שמא יעלה ויתלוש דלדכורי מדבר
 הואיל ואין יכול בקל לתלוש וראיה
 לדבר הא דתנן במסכת שבת (דף
 קכב. שס) נכרי שהדליק הנר בשביל
 ישראל אסור להשתמש לאורו אבל
 בשביל הנכרי מותר ואמאי לא
 חיישין שמא ידליקנו ישראל עליו
 אלא דלדכורי מדבר ונטעם זה אכל

צחק אמר לך ביצה
 לאפוקי משקין דלאו
 אי טעמא לא אמר
 ביצה בלועה ומשקין
 דמגלו וקיימו ואף
 משום משקין שזבו
 יהודה אדר' יהודה
 את הפירות להוציא
 מעצמן אסורין רבי
 לין היוצא מהן מותר
 הן אסור אלמא כל
 אוכלא דאפרת הוא
 יהודה^ט מתנה אדם
 ביום טוב ראשון
 שנוטלה בראשון
 בראשון לא ומושני
 השיטה ומדקא מרמי
 חד טעמא הוא
 רבינא

רבינו אליעזר ממייץ מליח (א) שאלאו נכרי מעלמו בשבת דלמא יניחש הרי לא ללאו בשבילו וכי תימא שמה יללה הוא עלמו הואיל ואיכא טרחא דבדר אדכורי מדכר ואי משום מוקפה חוי לכותב ולא נהירא דלמירין במקמה שבת (ג' א) שבת דהדיא אס הביא נכרי מיס אסור שמה ירבה בשבילו ואין לחלק ולומר דדוקא גבי מיס שייך שמה ירבה בשבילו אבל כאן הנכרי ללאו כבר ולא שייך האפי טעמא דהא ירבה בתוספתא (ד' א) שבת דמירא אסור אסור מפני שמרילו לשבת הבאה ועוד י"ל דדוקא בפירות ועגבים שייך שמה יעלה ויתלוש ושמה יסחוט לפי שאדם מתאזר להם ובעודו בכפו יבצענו אך תימא מאי שמה יעלה ויתלוש הא אפי' לכתחילה מותר לכתלוש דהא אוכל נפש מותר וגם קשה לקמן (דף ג:) ושם) תנן אין ירבה בשבילו דגיס מן הדיברין ביו"ט ואמאי הא אוכל נפש הוא ואין לומר דכל דבר שיוכל לעשותו מערב ביו"ט אסור לעשותו ביו"ט עלמו כי לא מתעביד ליה מערב ביו"ט דהא אמר' (לקמן כ:) הוא ולא מכשירו פירוש אוכל נפש ולא מכשירו כגון לתקן שפוד רבי יהודה אומר לכס לכל אוכל נפש והוא לצדו לאתערך לאסור מכשירין אפשר לתקן מערב יום טוב ואלמא דוקא מכשירין כי חילוק בין אפרס לעשותו מערב ביו"ט בין אי אפשר אבל באוכל נפש כ"ע מודו דאפילו אפשר לעשותו

סוֹטְמוֹמַיִס שְׁאִינֵס צוֹרֵק וְלֹא נִהְיָא דֹאס כֵּן הוּא מִלְאכְהָ שְׁאִינָה צִרְכֵּה קוֹדֶס לְכֵן אַקוֹרִין עוֹד דְּבִירֹשׁוֹלַמִּי ¹⁰ שׁ מִיעוּט אַחַר אֵךְ שָׁלָה לְקוֹדֶר מוֹחֻלֶפֶת הֵהִיֵּא דֹאִין סוֹחֻטִין וַיִּפֶּה פִירֵשׁ דַּעַל כְּרַחֵךְ צִרְיִן לְדִרְיֵה הַהוּדָה לְדִרְיֵי שִׁאסוֹר צִיּוֹטִי שׁנִי דֹהֵא רִבְנָן דְּפִלְגִי עֲלֵיהּ אֲמֵי רִקוּסָה ¹¹ ר' יוֹחָן גּוֹפֵה פְסִיק בְּפֶרֶק צִמִּית (שְׁמַח דֵּךְ קַמֵּי: וְסֵי) דִּלְהֹלֶכֶת כְּרִבִּי וַיִּזְמִיט וַעֲנָנִים לֹא אֲלֻמָּא דִּלָּא סְבִירָא לִיהּ דְּמוֹחֻלֶפֶת הַשִּׁטָּה וַיִּלְיֵטָהּ לְדְבִרֵיכֶם הִכִּי הוּא וְהִכִּי נִגְרָה לִי כְּמִדּוּמָה וּבִשְׁטִית מֵאִצְרָא ¹² בְּנָן קָאֻמֵּר לְהוּ לְדִירֵי אִפִּילוּ צִיּוֹס הֶרָאָשׁוֹן מוֹתְרִין דְּלוֹכְלָל דֹּאֶפֶרֶת דִּשְׁטֵי אַסּוֹר וְאֵס תִּמְאֵר אֵס כֵּן לְדְבִרֵיכֶם קָאֻמֵּר לְהוּ אֲמֵי קֹא דִלָּא וַיִּשׁ לִנְמֵר דָּהּ שִׁיחָא לֹי דּוֹחֵק לִנְמֵר לְדְבִרֵיכֶם קָאֻמֵּר לְהוּ כְּדִלָּא וְדֹס רִבִּי יְהוּדָה לֹא מִלִּמַּר דְּרִקוּסָה אִינוּ חוֹשֵׁשׁ לָהּ: אַבְל

אם היום קודש תקנתיה מאתמול, ואוכלה ביו"ט שני מכל מקום.

עין משפט
גר מצוה

יג א ב מ"י פ"א
מהלכות שבת הלכה
יב וטו טז טז"ע א"ח ס' ש
סע"ף א:
יד ג מ"י פ"א מהלכות
יו"ט הלכה כד סמג
לארץ סה טור וטז"ע א"ח
ס' תקיף סע"ף ה:

גליון הש"ס

גמ' מוחלפת השיטה.
לקמן דף ט ע"ב דף י ע"א
זרכות דף יז ע"ב פסחים
דף מט: ודף נה ע"א
עירובין דף נט ע"א
ופרש"י סס:

יבינו חננאל

גזירה שמה יעלה [נא:]
גזירה משום שיהיה
עלם באלין כיום [על]
וירחלם מן הפירות, היא
גזפה גזירה [כלומר פירות
שנעשו גזפן גזירה שמה
גזירה [וירחלם] וזמן ניקום
ונגזר ביצה שנעלה גזירה
שמה משום פירות שנשר
טוב גזירה אלא כן איסור
אלא משום גזירה אסור, כי
גזירה גזירה לגזרה כר' ר' י
גזירה אמר גזירה כר' ר' י
שנעלה גזירה שמה
משום כגון עובים
שבו מהן יין גזירה,
הריאה שחורטני לו ביצה.
הוא להחריט משקין שמה
ואומצין משקין שמה
עצמן אין אסורין שמה
גזירה עזין עליהן שלא
יבא לטחוטן כר' ר' י
מחלה [כרבה] [רבח] ורב יוסף
רב יצחק אלא אמר כר' ר' י
וחבי, דאמר משום
מוקצה, דעלתה בקושיא,

דאמירי היה נגדו
בתגובתו המהירה לזלזול
בציגים היה וביצתה בשיא
תאכל כר כר מצא פירוק
ברבור, ומשה' ארץ
אספרנק כוחות. כרבה נמו
המכנה ליתר. ראה כר. ראה
אלה רב אספרנק כר. ראה
ייתכן שרב ביצה שגולה
שבוש בירט, מחזיקין לי
דומי דרבי' ארצות ארצות
ייתרה. (כחית תנן) [דנתן]
אין מוחזקין ליתר להוציא
ממחן משקן, ואם יצאו
מעצמם אספרנק, רבי ארצות
אומר המעצמם היללו
לשארן כן מפירות עומדים,
אם יצאו כן מפירות עומדים,
המפירות היללו הוצא
מחור, מ"ט זה המשקה
אמר משבו ארצות כן
שנפרד מקצת מן האוכל
הוא, והכל כן האוכל כן
הנשאר כן האוכל כן
הנשאר מן האוכל כן

ומותר. ואמר איני, והאמר
לך יהודה בפרק בכל
מערבך, מנתה אדם על
הכלכלה של פירות בירושלם
אישן ואוכלה בירושלם שני,
וכן ביצה שנוולדה בירושלם
אישן תאכל בשני, ולא
הורו לו חכמים. בשני אין
בראשון לא כלל
שהמשקין שזכו בכביצה
שולדה הן. וא"ר יוחנן
מוחלת השיטה, כלומר
כך היא הציעה של שנוולדה
אין סוחטין את הפירות
להוציא ממקום משקין, ואם
יצאו מעצמן אסורין דברי
רבי יהודה, וחכמים
אומרים לא. מדרק ומה
אומר אם הרים חומר וזרע